

Mysločovice (okr. Zlín)**„Široký“, „Stadliska“.**

Pozdní doba bronzová. Kulturní vrstva, nálezy v druhotné poloze. Záchraný výzkum.

Lokalizace výzkumu: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-14, v okolí bodu 313/10 mm od Z/J s. č.

Od roku 2018 probíhala rozsáhlá akce související s úpravami na toku Rackové včetně stavby suchého poldru, při jehož zakládání bylo poměrně zásadně zasáhnuto do krajiny v okolí údolní nivy Rackové. Při dozorování většiny množství skrývek pro deponie, zemník a hráz budoucí nádrže byl však pouze v nejzazším výběžku severního ramene hráze zjištěn relikt redeponovaných útržků kulturní vrstvy pocházející z polykulturního sídliště, dislokovaného s největší pravděpodobností severně či severozápadně od místa nálezu. Zachycené kulturní spektrum se jeví poměrně bohaté a jsou v něm zastoupeny rámcově pravěké zlomky, průkazně však fragmenty náležející komplexu lužických popelnicových polí (konkrétněji pozdní době bronzové) a době laténské (viz oddíl Doba železná). Ojedinelé stopy aktivity byly zjištěny také na levém břehu Rackové v místě pro deponii ornice. V tomto místě však nebyly opět zjištěny žádné zahloubené objekty a ani stopy po antropogenních zvrstveních.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Mysločovice (Zlín District), “Široký”, “Stadliska”. During the landscaping related to watercourses and dam construction, a cultural layer containing pottery sherds dated to the Late Bronze Age was surveyed.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Náklo (okr. Olomouc)**Intravilán, parc. č. 779/14.**

Mladší doba bronzová. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (Y:X) – 555717.54 : 1113798.3.

V srpnu roku 2019 byl proveden archeologický dohled na skrývkách při stavbě rodinného domu v katastru obce Náklo, parc. č. 779/14. Parcela se nachází na severozápadním okraji obce, po levé straně vedlejší cesty vedoucí od silnice č. 635 Olomouc–Litovel směrem ke hřbitovu.

U jižního okraje skrývka ornice porušila popelnicový hrob z mladší doby bronzové, který se nacházel těsně pod povrchem dnešního terénu. Výkop hrobu nebyl v ornici patrný. V menší silně porušené nádobce se nacházely spálené lidské kosti a malá bronzová spona s drátěným lučičkem. Nadmořská výška v místě nálezu hrobu je 230 m.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Náklo (Olomouc District), residential area. Late Bronze Age. Lusatian Culture. Cremation. Rescue excavation. During a rescue archaeological excavation in Náklo, an urn burial (cremation) from the Late Bronze Age was excavated.

Vendula Vránová

Náklo (k. ú. Mezice, okr. Olomouc)**„U rybníka“.**

Mladší a pozdní doba bronzová. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (Y:X) – 555642.59:1112243.99, 555711.58:1112346.11, 555661.72:112453.07, 555587.71:1112347.06.

V měsících červen až říjen roku 2019 byl pracovníky Archeologického centra Olomouc proveden na západním okraji šterkovny Náklo záchraný archeologický výzkum. Výzkum byl vyvolán rozšířením dobývacího prostoru. Lokalita se nachází v jihozápadním rohu dnešní šterkovny, po pravé straně cesty vedoucí od Unčovic do provozovny. Na západě a severu v jejím těsném sousedství protéká potok Kobylník. Nadmořská výška v místě nálezu archeologických objektů je 225–226 m.

Na ploše o velikosti 0,5 ha bylo prozkoumáno 151 sídlištních objektů a kulturní souvrství nacházející se na celé zkoumané ploše, bohaté na archeologické nálezy (keramika, mazanice, zvířecí kosti, štípaná a broušená kamenná industrie, bronzové artefakty). Vzhledem k sypkému šterkovitému podloží se maximální hloubka archeologických objektů pohybuje kolem 1 m. Archeologické objekty reprezentují kulové jamky, jámy, žlábký, ohniště. Na základě archeologického materiálu je těžiště zdejšího osídlení datováno do mladší a pozdní doby bronzové.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Náklo (Mezice cadastre, Olomouc District), “U rybníka”. Late Bronze Age. Settlement. Rescue excavation.

During a rescue archaeological excavation in Náklo-Mezice, a settlement from the Late Bronze Age (151 settlement features) was excavated.

Vendula Vránová

Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc)**Ulice Janského, parc. č. 443/1.**

Doba bronzová, kultura lužických popelnicových polí. Sídliště. Záchraný výzkum.

Roku 2018 pokračovala výstavba bytových domů při ulici Janského v Olomouci, městské části Povel. V rámci této stavební akce zde od 4. dubna do 1. června probíhal záchraný archeologický výzkum. Zpočátku byl prováděn formou dohledu a průzkumu za použití detektoru kovu. Když byla při skrývce zjištěna přítomnost archeologických nálezů, bylo přistoupeno k provedení plošného výzkumu. Výzkum byl realizován odborem archeologie Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci, ve spolupráci s pracovníky Archaia Olomouc z. ú.

Polykulturní archeologická lokalita nacházející se na pozemcích jižně při ulici Janského je známá již od roku 2013, kdy zde byla zahájena výstavba bytových domů, která pak pokračovala v několika etapách ještě v následujících letech až do roku 2016. V tomto období tak byly archeologickým výzkumem pod vedením Hany Dehnerové prozkoumány plochy domů A1, A2, B1 a B2. Lokalita se nachází na mírném svahu, na pravobřežní šterkové terase řeky Moravy, přičemž geologické podloží je zde tvořeno říčním šterkem, písiky a v západní části nivními

naplavenými hlínami. Byly zde zjištěny sídelní aktivity z období neolitu – kultura s lineární keramikou, kultura s vypíchanou keramikou a kultura s moravskou malovanou keramikou, funérální aktivity, reprezentované eneolitickým hrobem – kultura se šňůrovou keramikou a hrobem ze starší doby bronzové – únětická kultura. Nejhojněji zde bylo zastoupeno osídlení z mladší až pozdní doby bronzové – kulturní komplex lužických popelnicových polí (Dehnerová 2013, 5–14; Dehnerová 2016, 168–170, 192–193, 222; Dehnerová, Hadrava 2015, 153–154, 168–169, 188; Dehnerová et al. 2016, 11–19).

Na jaře roku 2018 byla prozkoumána plocha pro domy C1 a C2. Celkem zde bylo zjištěno dvacet devět do podloží zahloubených sídlištních objektů a místy drobné pozůstatky kulturní vrstvy těsně nad podloží. Ve čtrnácti případech se jednalo o pozůstatky sloupových jamek či jiných drobných pravidelných objektů do průměru 0,5 m. Většina zbylých objektů se vyznačovala pravidelným oválným tvarem, přičemž jen průměr dvou objektů výrazněji přesáhl 2 m. Celkově se všechny tyto objekty jeví jako sídlištní, přičemž pozůstatky sloupových jamek naznačují možnou existenci nadzemních staveb. Plochou nejvýraznější byl nepravidelný objekt, jehož delší řez dosáhl délky 3,5 m. Zřejmě se mohlo jednat o těžební jámu – hliník. Výše avizovaná polykulturnost lokality se v této západně situované části vytrácí. Ze zásypů objektů vyzvednuté fragmenty keramických nádob se jeví jako poměrně homogenní soubor, který by bylo možno datovat do komplexu lužických popelnicových polí, zřejmě jeho slezské fáze. Toto vyhodnocení je však pouze předběžné a bude jej v budoucnu nutno podrobit důkladnější analýze.

Literatura

- Dehnerová, H. 2013:** Předběžné výsledky záchranného archeologického výzkumu v Olomouci, Janského ulici (k. ú. Povel). Objev nové pravěké polykulturní lokality. *Sborník Národního památkového, ústavu územního odborného pracoviště v Olomouci* 2013, 5–14.
- Dehnerová, H. 2016:** Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 57(1), 168–170, 192–193, 222.
- Dehnerová, H., Hadrava, V. 2015:** Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 153–154, 168–169, 188.
- Dehnerová, H., Hadrava, V., Šínová, J. 2016:** Pokračování archeologického výzkumu na polykulturní lokalitě Olomouc – Janského (předběžné výsledky). *Sborník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci* 2016, 11–19.

Zusammenfassung

Olomouc (Kat. Povel, Bez. Olomouc), Janského Straře, Parz. Nr. 443/1. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Tomáš Zlámal

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

Hajnova ulice.

Únětická kultura. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum v Olomouci-Slavoníně, byl vyvolán připravovanou stavbou nového rodinného domu pana Šturala, realizovanou stavební firmou Gemo Olomouc. Městská část Slavonín se nachází na jihozápadní straně města Olomouc. Předmětná plocha, která je součástí již v minulosti zkoumané polykulturní lokality, se nachází pod mírným svahem orientovaným k východu, s nadmořskou výškou 213 m n. m. Stavební

parcela je v současné zástavbě vymezena ulicemi Hajnova od východu a Přečkova, přilehající k parcele od západu. Výzkum v tomto prostoru navázal na předchozí záchranné archeologické akce, které zde v souvislosti se stavbou rodinných domů proběhly v období sezón 2004, 2009, 2014, 2016–2018 (Kalábek 2004, 145; Kalábek 2014, 184; Kalábek 2016, 184; Kalábek 2017, 164; Kalábek 2018, 170–171; Vránová 2009, 271–272). Výsledně bylo během záchranného archeologického výzkumu prozkoumáno a zdokumentováno celkem 16 sídlištních objektů, které jsou na ploše zastoupeny dvěma výkopy kůlových jamek (č. 374, 375), jedenácti výkopy sloupových jamek (č. 376, 377, 378, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389) a třemi výkopy zásobních jam (č. 379, 380, 381). Dále celkem šest sloupových jam (č. 384, 385, 386, 387, 388, 389), zachycených v jihovýchodní části zkoumané plochy, tvořilo pozůstatek po domu nadzemní sloupové konstrukce (struktura č. 05) zkoumaném již v období výzkumné sezony 2017, během výstavby komunikace vymezující dnešní ulici Hajnova. Půdorys zachycené stavby měl obdélníkový tvar, lemovaný řadami sloupových jamek, které byly ve středové ose doplněny o výkopy po nosných sloupech (Kalábek 2018, 170–171).

Na základě získaného archeologického materiálu lze některé zkoumané objekty datovat do období raného eneolitu (jordanovská kultura), starší doby bronzové (únětická kultura) a období popelnicových polí. K únětické kultuře lze přiřadit dva výkopy zásobních jam č. 380, 381, z nichž jeden byl prozkoumán celý a druhý částečně. Výkop zásobní jámy č. 380, byl zachycen v západní části zkoumané plochy ve vzdálenosti 1,5 m od zásobní jámy jordanovské kultury. Výkop částečně zasahoval mimo zkoumaný prostor a na vakovitěm řezu dosahoval maximální hloubky 0,98 m. Druhá zásobní jáma č. 381 se nacházela přibližně ve středu stavební parcely. V půdorysu měla pravidelný oválný tvar s pravidelnými konvexními stěnami, které navazovaly na rovné dno. Na vytvořeném řezu objekt dosahoval maximální hloubky 1,04 m. Již během exkavace první poloviny objektu byl na dně jámy nalezen pohřeb č. 2843 uložený v tmavě hnědé prachové hlíně č. 2149, která dosahovala maximální mocnosti 0,25 m. Částečně dochované ostatky se nacházely v jihozápadní části zásobní jámy. Zesnulý byl uložen na dně výkopu, ve skrčené poloze na levém boku, s mírně pokrčenými dolními končetinami a obličejem směřujícím k severu. V okolí kostry nebyly nalezeny žádné přiložené milodary ani osobní věci zesnulého.

Období popelnicových polí je na ploše doloženo pouze jedním fragmentem keramiky nalezeným společně s drobkou mazanice ve výplni sloupové jamky č. 376.

Literatura

- Kalábek, M. 2004:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 45, 145.
- Kalábek, M. 2014:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 55(1), 184.
- Kalábek, M. 2016:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 184.
- Kalábek, M. 2017:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 58(1), 164.
- Kalábek, M. 2018:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 59(1), 170–171.
- Vránová, V. 2009:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 50, 271–272.

Zusammenfassung

Olomouc (Kat. Slavonín, Bez. Olomouc), Hajnova Straře. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Vít Hadrava